

Guia docent de l'assignatura "Educació per a la Salut"

2011/2012

Codi: 102595

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	954 Graduat en Psicologia	OT	0	0

Incidències

Aquesta assignatura de quart curs de grau s'imparteix en el segon semestre.

Contacte

Nom : Joaquín Timoteo Limonero García

Email : Joaquin.Limonero@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit establert específicament per a aquesta assignatura, però és altament recomanable tenir capacitat lectora en llengua anglesa.

Objectius i contextualització

Aquesta assignatura s'emmarca en l'àmbit de la Psicologia de la Salut i forma part de la menció en Psicologia de la Salut. Els objectius formatius són els següents:

- Delimitar conceptualment què és l'Educació de la Salut (EpS) dins de la Psicologia de la Salut.
- Conèixer la temàtica i les aplicacions de l'Educació per a la Salut tant individual com a nivell comunitari.
- Entendre els conceptes de salut i malaltia des d'una perspectiva biopsicosocial i el paper de l'EpS en aquest marc conceptual.
- Analitzar els determinants psicològics que influeixen els comportaments de risc i els comportaments promotores de salut.
- Conèixer i saber aplicar els principals models de planificació i de intervenció en Educació per a la Salut.
- Aprendre a elaborar un diagnòstic psicosocial dels problemes de salut
- Aprendre a analitzar i dissenyar diferents programes de d'educació per a la salut

Competències i resultats d'aprenentatge

2042:E04 - Reconèixer els determinants i els factors de risc per a la salut, i també la interacció entre la persona i el seu entorn físic i social.

2042:E04.08 - Identificar els principals determinants psicològics que afecten el desenvolupament de problemes de salut i el procés per a fer-hi front.

2042:E04.09 - Identificar necessitats d'intervenció en problemes de salut en diferents contextos aplicats.

2042:E04.10 - Descriure els models i les aportacions de les perspectives biomèdica i biopsicosocial

per a la comprensió de la salut.

2042:E08 - Analitzar les demandes i les necessitats de persones, grups o organitzacions en diferents contextos.

2042:E08.16 - Diferenciar les implicacions psicosocials dels principals problemes de salut, els seus determinants, les seves tendències epidemiològiques i el seu pronòstic.

2042:E08.17 - Distingir els diferents àmbits aplicats de l'avaluació i la intervenció psicològica en problemes de salut.

2042:E08.18 - Valorar les limitacions pràctiques i ètiques del propi camp aplicat.

2042:E09 - Proposar i negociar les prioritats, les metes i els objectius de la intervenció amb els destinataris.

2042:E09.02 - Dissenyar objectius d'intervenció adaptats a diferents nivells (prevenció, promoció, intervenció i rehabilitació).

2042:E16 - Aplicar tècniques per a recollir i elaborar informació sobre el funcionament dels individus, grups o organitzacions en el seu context.

2042:E16.25 - Aplicar models i estratègies per al diagnòstic de necessitats de salut.

2042:E18 - Definir els objectius i elaborar el pla d'intervenció en funció del propòsit d'aquesta intervenció (prevenció, tractament, rehabilitació, inserció, acompanyament).

2042:E18.01 - Dissenyar programes d'educació, prevenció i promoció de la salut.

2042:E18.02 - Dissenyar programes d'intervenció en problemes de salut.

2042:E19 - Seleccionar i aplicar els mètodes i les tècniques recollits en el pla d'intervenció, d'acord amb els objectius establerts, en els contextos rellevants per al servei sol·licitat.

2042:E19.06 - Identificar les limitacions i contraindicacions de les diferents formes d'abordar els problemes de salut des d'una perspectiva psicosocial.

2042:E19.08 - Analitzar críticament programes i intervencions publicades.

2042:E20 - Dominar les estratègies i les tècniques per a involucrar els destinataris en la intervenció.

2042:E20.05 - Relacionar les diferents tècniques per potenciar l'adhesió i la motivació per al canvi en diferents problemes de salut.

2042:E24 - Planificar l'avaluació dels programes d'intervenció.

2042:E24.04 - Identificar els passos i etapes de l'avaluació de programes en l'àmbit de la salut.

2042:E24.06 - Dissenyar instruments d'avaluació ad hoc i planificar-ne la validació.

2042:T01 - Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.

2042:T01.00 - Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.

2042:T02 - Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

2042:T02.00 - Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

2042:T05 - Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.

2042:T05.00 - Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.

2042:T06 - Treballar en equip.

2042:T06.00 - Treballar en equip.

2042:T07 - Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.

2042:T07.00 - Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.

2042:T11 - Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.

2042:T11.00 - Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.

Continguts

Tema 1. Delimitació conceptual d'educació per a la salut (EpS). Objectius i principis de la EpS. Àmbits d'intervenció: Família, escola, comunitat. Agents i beneficiaris d'EpS. Limitacions de l'EpS i consideracions ètiques.

Tema 2. Fonaments de salut pública i epidemiologia. Predictors i determinants de les conductes de salut i de risc: Model sòcio-cognitiu de comportaments de risc i de prevenció. Estils de vida.

Tema 3. Diagnòstic psicosocial dels problemes de salut: Estratègies per a la promoció de la salut Disseny i avaluació de programes de salut.

Metodologia

Metodologia docent basada fonamentalment en classes magistrals amb suport de TICs, seminaris per debatre temes de salut, lectures relacionades i exposicions orals de treballs tutoritzats.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals grup	24	0.96	2042:E04.08 , 2042:E04.10 , 2042:E08.16 , 2042:E08.17 , 2042:E24.04 , 2042:E19.08
Seminaris	12	0.48	2042:E04.08 , 2042:E20.05 , 2042:T11.00 , 2042:T07.00 , 2042:T06.00 , 2042:T01.00 , 2042:E24.06 , 2042:E24.04 , 2042:E19.08 , 2042:E08.17 , 2042:E18.01 , 2042:E18.02 , 2042:E19.06 , 2042:E08.18 , 2042:E04.09
Tipus: Supervisades			
Suport a la realització de treballs i solució de dubtes	24	0.96	2042:E04.08 , 2042:E04.10 , 2042:E08.16 , 2042:E08.18 , 2042:E18.01 , 2042:E19.06 , 2042:T05.00 , 2042:T07.00 , 2042:T11.00 , 2042:T06.00 , 2042:T02.00 , 2042:E18.02 , 2042:E09.02 , 2042:E08.17
Tipus: Autònomes			
Estudi i lectura de textos	39	1.56	2042:E04.08 , 2042:T01.00 , 2042:T02.00 , 2042:E04.10
Realització i preparació de treballs	47	1.88	2042:E04.08 , 2042:T01.00 , 2042:T07.00 , 2042:T11.00 , 2042:T05.00 , 2042:E19.06 , 2042:E04.09 , 2042:E04.10 , 2042:E09.02

Avaluació

Les competències d'aquesta matèria seran avaluades mitjançant tres evidències d'aprenentatge.

Es considerarà que un estudiant ha superat l'assignatura si en el conjunt de les 3 evidències obté una puntuació igual o superior a 5, i en l'evidència 1 ha tret com a mínim una puntuació de 2,5 sobre 4.

Un estudiant que s'hagi presentat com a mínim dues evidències, es considerarà com a "presentat".

La prova de reevaluació només la podran fer aquells estudiants que tinguin una qualificació d'avaluació continuada major o igual a 4 punts, però inferior a 5. Aquesta prova de reevaluació consistirà en preguntes escrites corresponents a les evidències no superades.

Codi Evidència	Denominació	Pes	Format (oral, escrit o ambdós)	Autoria (individual, col·lectiva o ambdues)	Via (presencial, virtual o ambdues)
EV1	Prova escrita de preguntes obertes	40 %	escrit	individual	presencial
EV2	Presentació oral de treballs	30%	oral	individual i col·lectiva	presencial
EV3	Informes de treballs de pràctiques/seminaris	30 %	escrit	individual i col·lectiva	virtual

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Evidència 1 Prova escrita individual	40	4	0.16	2042:E04.08 , 2042:E04.09 , 2042:E04.10 , 2042:E08.17 , 2042:E19.06 , 2042:T11.00 , 2042:E24.04 , 2042:E16.25 , 2042:E08.16
Evidència 2 Presentació oral treball (individual i col·lectiva)	30	0	0.0	2042:E04.08 , 2042:E08.16 , 2042:E16.25 , 2042:E08.18 , 2042:E08.17 , 2042:E04.10 , 2042:E19.06 , 2042:T11.00 , 2042:T06.00 , 2042:T05.00 , 2042:T02.00 , 2042:T01.00 , 2042:E24.06
Evidència 3 Informes dels treballs de pràctiques (individual i col·lectiva)	30	0	0.0	2042:E04.08 , 2042:E04.10 , 2042:E08.17 , 2042:E09.02 , 2042:E18.01 , 2042:E19.06 , 2042:E20.05 , 2042:T07.00 , 2042:T06.00 , 2042:E24.06 , 2042:E19.08 , 2042:E18.02 , 2042:E16.25 , 2042:E08.18 , 2042:E08.16 , 2042:E04.09

Bibliografia

- 1.- Miller, W.R. i Rollnick, S. (1999). La entrevista motivacional. Barcelona: Paidós.
- 2.- Balaguer, I. (2002). Estilos de vida en la adolescencia. Valencia: promolibro.
- 3.- Buela-Casal, G., Fernández-Rios, L. i Carrasco, T.J. (1997). Psicología preventiva. Avances recientes en técnicas y programas de prevención. Madrid: Pirámide.
- 4.- Costa, M. i Lòpez, E. (1996). Educación para la Salud. Madrid: Pirámide.
- 5.- Méndez, F.X., Macià, D. i Olivares, J. (1993). Intervención conductual en contextos comunitarios I. Programas aplicados de prevención. Madrid: Pirámide.

6.- Pastor, Y., Balaguer, I., Garcia-Merita, M. (1999). Estilos de vida y salud. Valencia: Albatros Educación.

7.- Serrano, M.I. (2002). La Educación para la salud del siglo XXI. Madrid: Diaz de Santos. (Solo parte primera y parte quinta)

8. Simón, M. (1999) (Ed.). Manual de psicología de la salud. Madrid: Editorial Biblioteca Nueva.

Algunes adreces de pàgines web:

Ministeri de sanitat: <http://www.msps.es/>

Departament de salut: <http://www.gencat.cat/salut/>